

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Історичний факультет

Кафедра політології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи О.А. Кузнецова

«27 серпня» 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

052 Політологія

Код та найменування спеціальності

Політологія

Освітня програма

Розробники: Шпачинський Ігор Леонідович, кандидат філософських наук, доцент кафедри політології, Куриленко Тетяна Василівна, викладач кафедри політології.

_____ (Шпачинський І.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (Куриленко Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри політології.
Протокол № _____ від « _____ » вересня 2019 року.

Завідувач кафедри політології _____ (Ніколаєнко Н.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
« _____ » вересня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, назва та код спеціальності, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5*	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна/ Варіативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: проблемно-пошукові завдання, тести для самоперевірки, реферати, доповіді			
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність 052 Політологія Освітня програма: Політологія	3-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи - 3	Освітньо-кваліфікаційний ступінь: бакалавра	6 год.	-
		Практичні, семінарські	
		6 год.	-
		Індивідуальні	
		-	-
		Самостійна робота	
		138 год.	-
		Вид контролю: іспит	

Мова навчання – українська.

Примітка.

* Загальна кількість кредитів на дисципліну- 9. З них перша частина дисципліни - 4 кредити, друга частина – 5 кредитів.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 12 год.- аудиторні заняття / 138год. – самост.роб. (8% / 92%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- надання знань з історії філософії як методологічної основи розуміння специфіки формування історичних типів світогляду людства;
- розкриття закономірностей історико-філософського процесу крізь призму вивчення її провідних концепцій та вчень;
- усвідомлення особливостей кожної історичної епохи у розвитку філософії як духовної квінтесенції свого часу.

Завдання:

- засвоєння знань, що складають зміст історії філософії як розділу філософського знання, усвідомлення системи її категорій, понять і термінів; осмислення провідних характерних особливостей філософського мислення;
- показати проблематику сучасної історії філософії, виділити особливості її стилю; з'ясувати зв'язки сучасної філософії із болючими проблемами сучасної суспільної історії; пояснити зв'язки сучасної філософії із іншими напрямками інтелектуальної діяльності – наукою, релігією, історією, мистецтвом, соціальними та політичними теоріями;
- визначити роль української філософії в розвитку української культури, позначити її зв'язок із історією світової філософії; виявити провідні тенденції сучасного розвитку української філософії.

Передумови для вивчення дисципліни: навчальна дисципліна «Філософія». До здобутих результатів навчання належать світоглядні, громадянські, комунікативні, аналітичні, креативні, самоосвітні, науково-дослідницькі компетентності студентів (у різному їх співвідношенні).

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

Очікувані результати навчання.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні (ключові):

- аналізувати та оцінювати досягнення світової та національної культури;
- орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства;
- розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретних історичних умовах певного часу;
- зіставляти історичні події вітчизняної політичної історії з періодами становлення та розвитку світової філософської думки;
- використовувати періодизацію філософії як спосіб пізнання історичного процесу;
- розрізняти інші погляди, визнавати та сприймати цю різноманітність.

II. Фахові:

- порівнювати, пояснювати, узагальнювати та критично оцінювати факти й діяльність осіб, спираючись на набуті знання, власну систему цінностей, з позиції загальнолюдських і національних цінностей;
- виявляти суперечності в позиціях, різні інтереси, потреби соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції й напрями історичного розвитку;
- об'єктивно досліджувати історію світової філософської думки в цілому, філософії України зокрема;
- раціонально співвідносити зміст ідей, теорій з об'єктивними умовами життя суспільства;
- розкривати глибинні, сутнісні аспекти та ознаки філософських теорій, ідей та поглядів сучасних філософів;
- знати методи дослідження історико-філософських проблем, принципи раціонального співвідношення законів та теорій з історичними подіями в Україні XX-XXI ст.;
- усвідомити роль та значення суб'єктивного фактора, народних мас в історії.

Основними формами вивчення курсу є лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів. Програма курсу уможливує використання студентами навчального матеріалу з науковою метою.

3. Програма навчальної дисципліни

(частина II)

Кредит 5. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XVII ст.

Тема 10. Українська філософія у контексті національної культури.

Тема 11. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XV ст.

Кредит 6. Українські інтелектуали та їх вклад в розвиток гуманістичних ідей наприкінці ХVI – на початку ХVII ст.

Тема 12. Ренесансний гуманізм в Україні XVI – ХVII ст.

Тема 13. Філософія у Києво-Могилянській академії.

Кредит 7. Філософські і суспільно-політичні ідеї української філософії ХVIII ст. - поч. ХІХ ст.

Тема 14. Філософія Г.С. Сковороди.

Тема 15. Український романтизм: світогляд і філософія.

Кредит 8. Філософія в Україні ХІХ ст. – поч. ХХ ст.

Тема 16. Духовно-академічна філософія ХІХ ст. - поч. ХХ ст. Філософія П. Юркевича.

Тема 17. Університетська філософія.

Кредит 9. Основні проблеми філософії в Україні у ХХ ст. та перспективи розвитку української філософської думки у ХХІ ст.

Тема 18. Українська філософська думка ХХ ст: основні течії та суспільно-політичні ідеї.

Тема 19. Українська філософська думка у ХХІ ст.: проблеми та перспективи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 5. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XVII ст.						
Тема 10. Українська філософія у контексті національної культури.	13	1	1			11
Тема 11. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XV ст.	15	1	-			14
Усього:	28	2	1			26
Кредит 6. Українські інтелектуали та їх вклад в розвиток гуманістичних ідей наприкінці XVI – на початку XVII ст.						
Тема 12. Ренесансний гуманізм в Україні XVI – XVII ст.	18	-	-			18
Тема 13. Філософія у Києво-Могилянській академії	13	1	1			11
Усього:	31	1	1			30
Кредит 7. Філософські і суспільно-політичні ідеї української філософії XVIII ст. - поч. XIX ст.						
Тема 14. Філософія Г.С. Сковороди	13	1	1			11
Тема 15. Український романтизм: світогляд і філософія.	18	-	-			18
Усього:	31	1	1			30
Кредит 8. Філософія в Україні XIX ст. – поч. XX ст.						
Тема 16. Духовно-академічна філософія XIX ст. - поч. XX ст. Філософія П. Юркевича.	18	-				18
Тема 17. Університетська філософія.	15	-	1			14
Усього:	33		1			32
Кредит 9. Основні проблеми філософії в Україні у XX ст. та перспективи розвитку української філософської думки у XXI ст.						
Тема 18. Українська філософська думка XX ст.: основні течії та суспільно-політичні ідеї.	14	1	1			12
Тема 19. Українська філософська думка у XXI ст.: проблеми та перспективи.	13	1	1			11
Усього:	27	2	2			24
Усього годин:	150	6	6			138

Заочна форма навчання (відсутня)

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7

5. Теми лекційних занять (ДФН)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 5. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XVII ст.		
1	Тема 10. Українська філософія у контексті національної культури.	1
2	Тема 11. Релігійно-філософська думка в Україні у XI-XV ст.	
Кредит 6. Українські інтелектуали та їх вклад в розвиток гуманістичних ідей наприкінці XVI – на початку XVII ст.		
3	Тема 12. Ренесансний гуманізм в Україні XVI – XVII ст.	
4	Тема 13. Філософія у Києво-Могилянській академії.	1
Кредит 7. Філософські і суспільно-політичні ідеї української філософії XVIII ст. - поч. XIX ст..		
5	Тема 14. Філософія Г.С. Сковороди	1
6	Тема 15. Український романтизм: світогляд і філософія.	
Кредит 8. Філософія в Україні XIX ст. – поч. XX ст.		
7	Тема 16. Духовно-академічна філософія XIX ст. - поч. XX ст. Філософія П. Юркевича.	
8	Тема 17. Університетська філософія.	1
Кредит 9. Основні проблеми філософії в Україні у XX ст. та перспективи розвитку української філософської думки у XXI ст.		

думки у ХХІ ст.		
9	Тема 18. Українська філософська думка ХХ ст.: основні течії та суспільно-політичні ідеї.	1
10	Тема 19. Українська філософська думка у ХХІ ст.: проблеми та перспективи	1
Усього годин:		6

Заочна форма навчання(відсутня)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1.</i>		

6. Теми семінарських занять (ДФН)

№ з/п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
	Кредит 5. Релігійно-філософська думка в Україні у ХІ-ХVІІ ст.	
1	Українська філософія в контексті національної культури	1
	Кредит 6. Українські інтелектуали та їх вклад в розвиток гуманістичних ідей наприкінці ХVІ – на початку ХVІІІ ст.	
2	Філософія у Києво-Могилянській академії.	1
	Кредит 7. Філософські і суспільно-політичні ідеї української філософії ХVІІІ ст. - поч. ХХІ ст.	
3	Філософія Г.С. Сковороди.	1
	Кредит 8. Філософія в Україні ХІХ ст. – поч. ХХ ст.	
4	Університетська філософія.	1
	Кредит 9. Основні проблеми філософії в Україні у ХХ ст. та перспективи розвитку української філософської думки у ХХІ ст.	
5	Українська філософська думка ХХ ст.: основні течії та суспільно-політичні ідеї.	1
6	Українська філософська думка у ХХІ ст.: проблеми та перспективи.	1
Усього годин:		6

Заочна форма навчання(відсутня)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1.</i>		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
	<i>Кредит 5. Релігійно-філософська думка в Україні у ХІ-ХVІІ ст.</i>	
1	Українська філософія у контексті національної культури.	11
2	Релігійно-філософська думка в Україні у ХІ-ХV ст.	14
	<i>Кредит 6. Українські інтелектуали та їх вклад в розвиток гуманістичних ідей наприкінці ХVІ – на початку ХVІІІ ст.</i>	
3	Ренесансний гуманізм в Україні ХVІ – поч. ХVІІІ ст.	18
4	Філософія у Києво-Могилянській академії	11
	<i>Кредит 7. Філософські і суспільно-політичні ідеї української філософії ХVІІІ ст. - поч. ХХІ ст.</i>	
5	Філософія Г.С. Сковороди. Український романтизм.	11
6	Український романтизм	18
	<i>Кредит 8. Філософія в Україні ХІХ ст. – поч. ХХ ст.</i>	
7	Духовно-академічна та університетська філософія в Україні ХІХ ст. - поч. ХХ ст.	18
8	Університетська філософія.	14
	<i>Кредит 9. Основні проблеми філософії в Україні у ХХ ст. та перспективи розвитку української філософської думки у ХХІ ст.</i>	
9	Українська філософська думка ХХ ст.: основні течії та суспільно-політичні ідеї.	12
10	Українська філософська думка у ХХІ ст.: проблеми та перспективи.	11
Разом		138

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка доповідей і рефератів, проблемно-пошукових завдань, тестових завдань.

Індивідуальне науково-дослідне завдання передбачає підготовку доповіді з висвітленням історії світової філософської думки в цілому, філософії України зокрема, визначенням ролі української філософії в розвитку української культури, її зв'язку із історією світової філософії, виявленням провідних тенденцій сучасного розвитку

української філософії, зіставленням історичних подій вітчизняної політичної історії з періодами становлення та розвитку світової філософської думки.

Підготовка та захист контрольної роботи. Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів логіці викладення матеріалу та культурі мовлення; використанню різних способів аргументації для підкріплення своєї відповіді; використанню основної та додаткової літератури, творчому її опрацюванню; умінню робити порівняння, співставлення та висновки, вмінню давати вичерпні відповіді на поставлені запитання.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- повнота та систематизованість матеріалу;
- акуратність в оформленні письмової роботи;
- використання інформаційних технологій та комп'ютерної техніки.

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно: студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре: студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної літератури, аргументовано висловлює свої думки, творчо підходить до виконання індивідуальних завдань.

Студенту виставляється добре: студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та умінь для формування висновків, допускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо: студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімальний задовільно: студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5кредитів), Це - сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 кредитів.

Поточне тестування та самостійна робота									КР	Залік тестув.	Накопичувальні бали Сума
Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3			Кредит 4				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	50*2		
20	60	20	20	20	20	40	30	40	100	30	400
									КР		Накопичувальні

Поточне тестування та самостійна робота											Іспит	бали Сума
Кредит 5		Кредит 6		Кредит 7		Кредит 8		Кредит 9				
Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	50*3		
30	30	30	30	30	30	30	30	30	40	150	40	500

11. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

12. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, порівняльний аналіз, ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

13. Рекомендована література

Базова

1. Александро́ва О.В. Філософія Середніх віків та доби Відродження. - К., 2002.
2. Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Античность. Средневековье. - СПб.: Пневма, 2001.
3. Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. От Возрождения до Канта. - СПб.: Пневма, 2002.
4. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: Підручник. - К.: Либідь, 2001.
5. Буслинський В.А. Історія філософії: Навч. Посібник. – Л.: Новий світ, 2008. -220с.
6. Виндельбанд В. История философии. - К.: Ника-Центр, 1997.
7. Волинка Г.І. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті: навч. посібник. - К.: Вища освіта, 2005.
8. Гегель Г.В.Ф. Лекции по истории философии: в 3-х кн.- СПб.: Наука, 2001.
9. Історія філософії: Підручник: у 2 т. / За ред. В. І. Ярошовця. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2007. - Т.1.
10. Історія філософії: Підручник: у 2 т. / За ред. В. І. Ярошовця. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. - Т.2.
11. Кузнецов В.І. Вступ до історії філософії: Навч. посібник. – К.: КУП, 2008. -137с.
12. Коплстон Ф. История философии. XX век / Пер. с англ. П.А.Сафронова. - М.: ЗАО Центрполиграф, 2002.
13. Лук'янець В.С., Соболев О.М. Філософський постмодерн. - К., 1998.
14. Пассмор Дж. Сто лет философии: Пер. с англ. - М.: Прогресс-Традиция, 1998.
15. Пашук А.І. Нариси з історії філософії середніх віків. Академічний курс. – К.: „Ін-Юре”, 2007. – 712с.
16. Пролев С.В. История античной философии - М.: "Рефел-бук", К.: "Ваклер", 2001.
17. Русін М.Ю. Огородник І.В. Історія української філософії: Навч. посібник – К.: Академія, 2008. – 624с.
18. Рассел Б. Історія Західної філософії / Пер з англ. Ю.Лісняка, П.Тарашука. - К.: Основи, 1995.
19. Рассел Б. История западной философии в ее связи с политическими и социальными условиями от античности до наших дней. - СПб.: Азбука, 2001.
20. Реале Дж., Антисери Д. Западная философия. От истоков до наших дней. - Спб.: Петрополис, 1997. - Т.1, 2, 3, 4.
21. Татаркевич В. Історія філософії. Антична і середньовічна філософія. - Львів: Свічадо, 1997. - Т.1.
22. Татаркевич В. Історія філософії. Філософія Нового Часу до 1830 року. - Львів: Свічадо, 1997. - Т.2.
23. Хамітов Н.В., Гармаш Л.Н., Крилова С.А. Історія філософії. Проблема людини та її меж: Навчальний посібник. - К.: Наукова думка, 2006.
24. Хосе Ортега-і-Гасет. Історія як система. – Л.: Астролябія, 2009. – 560с.
25. Філософія: Хрестоматія (від витоків до сьогодення). За ред. Губерського Л.В. – К.: „Знання”, 2009. -621с.
26. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. - К.: Знання України, 2004.

Допоміжна

1. Історія філософії: Словник / За ред. В. І. Ярошовця. - К.: Знання України, 2006. – 1199 с.
2. История Философии: Энциклопедия. - Мн.: Интерпрессервис; Книжный Дом. 2002. - 1040с. - (Мир энциклопедий).
3. Енциклопедія постмодернізму /За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. - К.: "Основи", 2003.
4. Новая философская энциклопедия: В 4 т. - М., 2000-2001.

5. Пассмор Дж. Современные философы. Пер с англ. Л.Б. Макеевой. - М.: Идея-Пресс, 2002.
6. Современная западная философия. Словарь. - М., 1991.
7. Сучасна зарубіжна філософія. Течії та напрями. Хрестоматія. - К.: Ваклер, 1996.
8. Постмодерн в філософії, науке, культурі: Хрестоматія. - Харків, 2000.
9. Постмодернізм: Енциклопедія. - Мн., 2001.
10. Філософія сьогодні. Розмови з Ульрихом Беком, Гансом-Георгом Гадамером, Юргеном Габермасом, Гансом Йонасом, Отфридом Гьофе, Віторіо Гьосле, Річардом Рорті та іншими. За редакцією Ульріха Бьома. Пер. з нім. А.Л.Богачова. - К.: Альтерпрес, 2003.
11. Філософія. Антропологія. Екологія'2001. - К., 2001.
12. Філософська антропологія: екзистенціальні проблеми. - К., 2000.
13. Філософський енциклопедичний словник. - К., 2002.
14. Філософський словник Англо-Український. Поліщук Н., Лісовий В. - К.: "Либідь" 1996.
15. Філософський словник соціальних термінів. - Х., 2002.
16. Філософсько-антропологічні студії 2004: Спецвипуск. - К.: "Стилос"; Д.: РВВ ДНУ, 2004.
17. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002.

14. Інформаційні ресурси

1. Сайт філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка - <http://www.phildep.univ.kiev.ua>. Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди
2. <http://www.filosof.com.ua/index.htm>
3. Сайт Інституту філософії АН України - <http://www.philosophy.ru> (або дзеркало <http://www.phildep.univ.kiev.ua>.)
4. Сайт "Незалежного культурологічного часопису "І" - <http://www.ji.lviv.ua>.
5. Сайт Інституту історії НАН України - <http://www.history.org.ua>.
6. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Український інститут національної пам'яті - <http://www.memory.gov.ua>.